श्रीमद्भगवद्गीता अध्याय ५
ॐ श्रीपरमात्मने नमः
अथ पञ्चमोऽध्यायः

अर्जुन उवाच
सन्न्यासङ् कर्मणाङ् कृष्ण, पुनर्योगम् च शंव्-
ससि ।
यच्छ्-रेय एतयो-रेकन्, तन्मे ब्रूहि सुनिश्-चितम्
।। ५-१ ।।

श्रीभगवानुवाच
सन्न्यासह् कर्मयोगश्-च, निश्-श्रे-यसकरावुभौ ।
तयोस्तु कर्मसन्न्यासात्,-कर्मयोगो विशिष्-यते ।।
५-२ ।।
द्-ज्ञेयस् स नित्यसन्न्यासी, यो न-द् द्वेष्टि न कां-क्-
क्षति ।
निर्-द्-वन्द्-वो हि महाबाहो, सुखम् बंधात्-प्रमुच्-
यते ।। ५-३ ।।

सांख्-ययोगौ पृथग्-
बालाह्, प्रवदन्ति न पण्डिताहा ।
एकम्प्-प्या-स्थितस् सम्य,-गुभयोर्-विन्दते फलम्
।। ५-४ ।।

यत्-सांख्-यैह् प्राप्यते स्थानन्, तद्-यो-
गैरपि गम्यते ।
एकम् सांख्-यम् च योगम् च, यह् पश्-
यति स पश्-यति ।। ५-५ ।।

सन्न्यासस्तु महाबाहो, दुह्खमाप्-तु-मयोगतहा ।
योगयुक्तो मुनिर्ब्रह्-म, नचिरेणाधिगच्छति ।। ५-६
।।

योगयुक्तो विशुद्-धात्मा, विजितात्मा जितेन्द्रियहा
।
सर्वभूतात्मभूतात्मा, कुर्वन्-नपि न लिप्-यते ।। ५-
७ ।।

नैव किञ्चित्-करोमीति, युक्तो मन्-येत तत्त्ववित् ।
पश्यन्-शृण्वन्-स्पृशन्-जिघ्-घ्रन्,-नश्-नन्-
गच्छन्-स्वपन्-श्वसन् ।। ५-८ ।।

प्रलपन्-विसृजन्-गृह्-णन्,-नुन्-मिषन्-निमिषन्-
नपि ।
इन्द्रियाणीन्-द्रियार्थेषु, वर्तन्-त इति धारयन् ।।
५-९ ।।

ब्रह्-म-ण्-ण्या-धाय कर्माणि, संगन् त्यक्त्-
वा करोति यहा ।
लिप्-यते न स पापेन, पद्-मपत्र-मिवाम्-भसा ।।
५-१० ।।

कायेन मनसा बुद्-ध्या, केवलै-रिन्-द्रियै-रपि ।
योगिनह् कर्म कुर्वन्-ति, संगन् त्यक्त्-वात्म-शुद्-
धये ।। ५-११ ।।

युक्तह् कर्मफलन् त्यक्त्-वा, शान्तिमाप्-
नोति नैष्-ठिकीम् ।
अयुक्तह् कामकारेण, फले सक्तो निबध्-यते ।।
५-१२ ।।

सर्वकर्माणि मनसा, सन्न्यस्-यास्ते सुखंव् वशी ।
नव-द्-द्वारे पुरे देही, नैव कुर्वन्-न कारयन् ।। ५-१३
।।

न कर्तृत्वन् न कर्माणि, लोकस्य सृजति-प् प्रभुहु ।

न कर्मफलसंयोगम्, स्वभावस्तु प्रवर्तते ।। ५-१४ ।।

नादत्ते कस्यचित्-पापन्, न चैव सुकृतंव् विभुहु ।
अ-द्-ज्ञानेना-वृतम् द्-ज्ञानन्, तेन मुह्यन्-
ति जन्तवहा ।। ५-१५ ।।

द्-ज्ञानेन तु तद्-द्-ज्ञानम्, येषान् नाशित-मात्मनहा ।
तेषामादित्य-वज्-द्-ज्ञानम्, प्रकाशयति तत्परम् ।। ५-१६ ।।

तद्-बुद्-धयस्-तदात्-मानस्,-तन्-निष्ठास्-तत्-परायणाहा ।
गच्छन्-त्य-पुनरावृत्तिम्, द्-ज्ञाननिर्धूत-कल्-मषाहा ।। ५-१७ ।।

विद्-या-विनयसम्पन्ने, ब्राह्-मणे गवि हस्तिनि ।
शुनि चैव-श् श्-वपाके च, पण्डितास् समदर्शिनहा ।। ५-१८ ।।

इहैव तैर्-
जितस् सर्गो, येषाम् साम्ये स्थितम् मनहा ।

निर्दोषम् हि सममम् ब्रह्-म, तस्माद् ब्रह्-
मणि ते स्थिताहा ।। ५-१९ ।।

न-प् प्रहृष्-येत्-प्रियम् प्राप्य, नोद्-विजेत्-
प्राप्य चाप्रियम् ।
स्थिरबुद्-धि-र-सम्मूढो, ब्रह्-मविद् ब्रह्-मणि-
स् स्थितहा ।। ५-२० ।।
बाह्-य-स्-स्पर्शेष्-व-सक्तात्मा, विन्दत्यात्-
मनि यत्-सुखम् ।
स-ब् ब्रह्-मयोग-युक्तात्-मा, सुखम-क्-क्षय-मश्-
नुते ।। ५-२१ ।।
ये हि संव्स्पर्शजा भोगा, दुह्ख-योनय एव ते ।
आद्-यन्त-वन्तह् कौन्तेय, न तेषु रमते बुधहा ।।
५-२२ ।।
शक्-नोती-हैव यस् सोढुम्, प्राक्-शरीर-विमो-क्-
क्षणात् ।
काम-क्-क्रोधोद्-
भवंव् वेगम्, स युक्तस् स सुखी नरहा ।। ५-२३ ।।

योऽन्तस्-सुखोऽन्तरा-रामस्,-तथान्तर्-
ज्योतिरेव यहा ।
स योगी ब्रह्-मनिर्वाणम्, ब्रह्-मभूतोऽधिगच्छति
।। ५-२४ ।।

लभन्ते ब्रह्-मनिर्वाण,-मृषयहा क्-क्षीण-कल्-
मषाहा ।
छिन्नद्-वैधा यतात्-मानस्, सर्वभूतहिते रताहा ।।
५-२५ ।।

काम-क्-क्रोध-वियुक्तानाम्, यतीनाम् यत-
चेतसाम् ।
अभितो ब्रह्-मनिर्वाणंव्, वर्तते विदितात्-मनाम् ।।
५-२६ ।।

स्पर्शान्-कृत्वा बहिर्-बाह्-यांश्,-च-क्-क्षुश्-
चैवान्-तरे भ्रुवोहो ।
प्राणापानौ समौ कृत्वा, नासाभ्यन्-तरचारिणौ ।।
५-२७ ।।

यतेन्द्रिय-मनो-बुद्-धिर्,-मुनिर्-मोक्ष-परायणहा ।
विगतेच्छा-भय-क्-क्रोधो, यस् सदा मुक्त एव सहा
।। ५-२८ ।।

भोक्-तारम् यज्ञतपसाम्, सर्वलोकमहेश्वरम् ।
सुहृदम् सर्वभूतानाम्, ज्ञात्-
वा माम् शान्तिमृच्छति ।।५-२९।।

ॐ तत्-सदिति
श्रीमद्-भगवद्-गीतासु उपनिषत्-सु ब्रह्-मविद्-
यायाम् योगशास्त्रे
श्रीकृष्णार्जुनसंव्वादे कर्मसन्न्यासयोगो नाम
पञ्चमोऽध्यायहा ।। ५ ।।